

Asia

Komission ehdotus neuvoston asetukseksi eräiden kalakantojen ja kalakantaryhmien Itämerellä sovellettavien kalastusmahdollisuuksien vahvistamisesta vuodeksi 2023 ja asetuksen (EU) 2022/109 muuttamisesta tiettyjen muilla vesillä sovellettavien kalastusmahdollisuuksien osalta

Kokous

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Maatalous- ja kalastusneuvoston on kokouksessaan 17-18.10.2022 määrä päättää Itämeren kalastusmahdollisuuksista vuodelle 2023 komission 23.8.2022 antaman ehdotuksen perusteella. Komissio on laatinut ehdotuksensa kansainvälisen merentutkimusneuvoston (ICES) neuvojen perusteella. Ehdotus käsitellään syyslokakuussa valmistelevasti BALTFISH:ssa.

Valtioneuvoston kanta

Peruskanta

Suomi kannattaa Itämeren kalastusmahdollisuuksien vahvistamista vuodelle 2023 siten, että kalakantoja hyödynnetään kestävästä enimmäistuottoa (Maximum Sustainable Yield, MSY) koskevan EU:n yhteisen kalastuspolitiikan tavoitteiden mukaisesti.

Kalastusmahdollisuudet tulee siten vahvistaa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen 2016/1139 Itämeren turska-, silakka- ja kilohailikantoja ja näitä kantoja hyödyntäviä kalastuksia koskevan monivuotisen suunnitelman ja ICES:n niitä koskevan uusimman tieteellisen neuvon perusteella.

Itämeren pääaltaan ja Pohjanlahden lohen TAC

Suomi kannattaa ICES:n neuvon mukaista ratkaisua vuodelle 2023 siten, että lohisaalis osa-alueilla 29N, 30 ja 31 olisi ICES:n esittämä enintään 75 000 lohta ja Itämeren pääaltaalla lohienkalastus kiellettäisiin.

Vähimmäisratkaisuna voidaan kuitenkin hyväksyä vuodelle 2022 tehtyä ratkaisua vastaava järjestely, mikä tarkoittaisi komission ehdotuksen hyväksymistä. Tämän mukaan vuoden 2023 TAC kaupalliselle kalastukselle asetettaisiin 63 811 loheksi siten, että Pohjoisella-Itämerellä, Ahvenanmerellä, Saaristomerellä ja Pohjanlahdella (leveyspiirin 59°30'N pohjoispuolella osa-alueilla 29N, 30 ja 31) voidaan neljän merimailin sisäpuolella kutuvaelluksen aikana (toukokuun alun ja elokuun lopun välisenä aikana) kalastaa lohta kohdennetusti. Itämeren pääaltaalla osa-alueilla 22 29S

leveyspiirin 59°30'N eteläpuolella lohenkalastus kiellettäisiin, mitä Suomi pitää erittäin tärkeänä. Lisäksi pyritään siihen, että vuoden 2022 ratkaisun tavoin muut Itämeren jäsenvaltiot sitoutuisivat siirtämään hyödyttömiksi jäävät lohikiintiönsä tarvittavilta osin ylläpitämään Suomen (ja Ruotsin) rannikkokalastusta.

Suomi kannattaa lisäksi vähimmäisratkaisun osana komission ehdottamien teknisten kalastussääntöjen jatkamista. Niihin kuuluvat siimojen käyttökielto kaupallisessa kalastuksessa neljän merimailin ulkopuolella Suomenlahtea lukuun ottamatta, enintään yhden eväleikatun lohen pitämisen vapaa-ajankalastajaa ja päivää kohden Itämeren pääaltaalla ja Pohjanlahdella sekä kaiken lohen vapaa-ajankalastuksessa saadun kalan maihin tuominen kokonaisuena. Leveyspiirin 59°30'N pohjoispuolella osa-alueilla 29N, 30 ja 31 touko-elokuussa neljän merimailin sisäpuolella lohen vapaa-ajankalastusta ei rajoitettaisi EU säännöksin.

Suomi edellyttää, että komissio ja jäsenvaltiot edelleen valvovat, että Itämerellä ei harjoiteta laitonta lohenkalastusta ja että lohenkalastuksen edellä mainittua kieltoa Itämeren pääaltaalla noudatetaan.

Suomi pitää erittäin tärkeänä, että Itämerelle saadaan lohen monivuotinen suunnitelma.

Lisäksi Suomi katsoo, että kaikki kalastuskuolevuus tulee ottaa huomioon kalastuksen säätelyssä.

Suomenlahden lohen TAC

Suomi kannattaa Suomenlahden lohen TAC:n vahvistamista ICES:n neuvon ja komission ehdotuksen mukaisesti kuluvan vuoden tasolle 9 455 loheksi.

Pohjanlahden silakan TAC vuonna 2023

Suomi kannattaa TAC:n vahvistamista ICES:n neuvon Fmsy vaihteluvälin alarajan ja komission ehdotuksen mukaisesti siten, että TAC olisi 80 047 tonnia (-28 %).

Suomenlahden ja Itämeren pääaltaan silakan TAC

Suomi kannattaa TAC:n vahvistamista ICES:n neuvon Fmsy vaihteluvälin alarajan ja komission ehdotuksen mukaisesti siten, että TAC olisi 70 130 tonnia.

EU:n TAC muodostuisi vähentämällä Venäjän osuus (9,5 %, 6 662 tonnia) ja ottamalla huomioon Riianlahden ja pääaltaan välinen vaellus (70 130 – 6 662 (Venäjän osuus) - 3 211 (Riianlahdella pyydetävä pääaltaan silakka) + 794 (pääaltaalla pyydetävä Riianlahden silakka) = EU:n TAC 61 051 tonnia (+ 14 %).

Riianlahden silakkakannan TAC

Suomi kannattaa TAC:n vahvistamista ICES:n neuvon (Fmsy piste-arvo) ja komission ehdotuksen mukaisesti siten, että TAC olisi 45 643 tonnia (-4%).

Kilohailin TAC

Suomi kannattaa TAC:n vahvistamista ICES:n neuvon ja MSY-piste-arvon 0,31 (vaihteluväli 0,22 – 0,41) perusteella siten, että TAC olisi 249 237 tonnia. TAC:n tasossa

tulee ottaa huomioon Venäjän osuus (10,08 %) siten, että EU:n TAC olisi 224 113 tonnia (- 11 %).

Itäisen turskakannan TAC

Suomi kannattaa ICES:n neuvoa ja komission ehdotusta siitä, että turskan sivusaalis TAC olisi 598 tonnia. Suomi myös kannattaa nykyistä kuturauhoitusta (touko-elokuu) ja vapaa-ajankalastuksen kieltämistä turskan pääasiallisilla esiintymisalueilla osa-alueilla 22-26.

Turskan sivusaaliskiintiön kohdennettu käyttö osana tutkimuskalastusta olisi komission ehdotuksen mukaisesti sallittava, jotta turskakannan tilan kehitystä voidaan arvioida. Vaihtoehtoisesti tulee sallia turskaan kohdentuva pienimuotoinen kalastus alle 12 metrin pituisilla muuta kuin trooleja käyttävillä kalastusalueilla läntisen silakan vuotta 2022 koskevan ratkaisun mukaisesti.

Tehostetaan erityisesti troolikalastuksen valvontaa turskan lisääntymisalueilla.

Lisäksi Suomen kannalta on tärkeää, että jäsenvaltiot sitoutuvat edelleen turskaa koskeviin kiintiövaihtoihin niin, että turska ei muodostu pullonkaulalajiksi niille jäsenvaltioille, joiden turskakiintiöt ovat pienet.

Läntisen turskakannan TAC

Suomi kannattaa TAC:n vahvistamista ICES:n neuvon ja komission ehdotuksen perusteella siten, että turskan sivusaalis TAC olisi 489 tonnia. Kohdennettu kalastus ja kalastuskuolevuus on syytä pitää mahdollisimman alhaisella tasolla.

Meritaimen

Suomi kannattaa sitä, että meritaimenen kaupallisen kalastuksen kieltä jatketaan myös vuonna 2023 neljää meripeninkulmaa kauempana perusviivoilta mitattuna.

Yhteisymmärryksen saavuttamiseen tarvittava neuvotteluvara

Suomi on valmis hyväksymään sellaisia neuvotteluprosessin aikana esille tulevia ratkaisuja, jotka ovat ekologisesti, taloudellisesti ja sosiaalisesti kestävä kalastuksen ja varovaisuusperiaatteen mukaisia sekä ovat tarpeen poliittisen yhteisymmärryksen saavuttamiseksi neuvostossa.

Pääasiallinen sisältö

Kansainvälinen merentutkimusneuvosto ICES antoi 31.5.2022 neuvonsa vuoden 2023 TAC:sta Itämeren kalakannoille (ks. taulukko alla). ICES:n neuvot muodostavat perustan komission ehdotukselle vuoden 2023 kalastusmahdollisuuksista Itämerellä. Komissio antoi neuvojen perusteella 24.8.2022 ehdotuksensa Itämeren kalastusmahdollisuuksista vuodelle 2023, jota koskevat luvut on esitetty alla olevassa taulukossa.

Itämeren kalakanta	EU TAC 2022	Suomen kiintiö vuonna 2022 (ilman siirtoja vuodelta 2021)	ICES:n neuvo vuoden 2023 TAC:ksi Itämerellä	Komission ehdotus vuoden 2023 EU TAC:ksi Itämerellä, tonneja, lohi kpl	Suomen kiintiö vuonna 2023 (ilman siirtoja vuodelta 2022), tonneja, lohi kpl	Muutos 2022/2023
Pohjanlahden silakka	111 345	91 287	80 047 - 103 059	80 074	65 649	-28 %
Pääaltaan silakka	53 653	11 766	70 130 - 95 643	61 051	13 388	14 %
Läntinen silakka	788*	0	0	788*	0	0 %
Riaanlahden silakka	47 697	0	34 797 - 52 132	45 643	0	-4 %
Kilohaili	251 943	13 010	183 749 - 317 905	201 554	10 408	-20 %
Pääaltaan/Pohjanlahden lohi	63 811*	16 488***	75 000**	63 811*	16 488***	0 %
Suomenlahden lohi	9 455	8 486	11 800	9 455	8 486	0 %
Läntinen turska	489*	4	943	489*	4	0 %
Itäinen turska	595*	10	0	595*	10	0 %

* Sivusaaliskiintiö, tutkimuskalastusta

** 75 000 lohta pyydetävissä touko-elokuussa Suomen ja Ruotsin aluevesiltä pohjoiselta Itämereltä ja Pohjanlahdelta.

*** Kohdennettu pyynti sallittu touko-elokuussa Suomen ja Ruotsin aluevesiltä neljän merimailin sisäpuolella pohjoisella Itämereltä ja Pohj

EU:n yhteisestä kalastuspolitiikasta annetun perusasetuksen 1380/2013 artiklassa 2 olevan tavoitteen mukaan kalakantoja tulisi hyödyntää kestävästi enimmäistuoton MSY:n (Maximum Sustainable Yield) mukaisesti vuoteen 2015 mennessä ja asteittain viimeistään vuoteen 2020 mennessä kaikkien kalakantojen osalta.

MSY määritellään ICES:n suosituksissa kalakannan kutukannan sekä kalakannan kalastuskuolevuuden perusteella. Kalakannan katsotaan olevan MSY –tilassa, kun kutukanta on määriteltyä kokoa suurempi ja kalastuskuolevuus määriteltyä tasoa pienempi. ICES määrittelee lohikantojen MSY tilaa vaelluspoikastuotannon perusteella.

Itämeren pääaltaan ja Pohjanlahden lohen TAC ja Suomenlahden lohen TAC kattavat molemmat useita lohikantoja, joiden tila vaihtelee suuresti. Vahvimmat lohikannat ovat Perämeren suuret lohikannat, jotka poikastuotannon perusteella ovat MSY tilassa tai lähellä sitä. Tornionjoen lohikanta arvioidaan olevan MSY tilassa. Pohjanlahdella on myös eräitä heikommassa tilassa olevia lohikantoja, mutta Itämeren pääaltaan lohikannat ovat erityisen heikossa tilassa.

ICES tuo neuvossaan esille, että sekakantakalastus on uhka heikoille lohikannoille, erityisesti Itämeren pääaltaalla, jossa kaikki heikot lohikannat käyvät syönnöksellä. Tämän vuoksi lohenkalastusta tulisi tällä alueella lopettaa.

Suomenlahden villit lohikannat (Viron lohijoet Keila, Vasalemma ja Kunda) ovat poikastuotannon perusteella osoittaneet merkittävää elpymistä. Keila ja Kunda ovat poikastuotannon perusteella saavuttaneet MSY tilan.

ICES toteaa lisäksi, että Suomenlahden alueella pääosa lohista ovat istutettuja. Lohenkalastus Suomenlahdella tulisi kohdentaa istutettuun loheen mm. hyödyntämällä eväleikkauksia.

Pohjanlahden silakkakanta on uudella vuosituhannella vähitellen pienentynyt ja on sekä koon (vain hieman tavoiterajan yläpuolella) että kalastuskuolevuuden osalta MSY –tilassa. Viime vuosina kalojen kunto on heikentynyt ja saaliissa havaitaan laihtuneita yksilöitä. Luonnonvarakeskus on käynnistämässä tätä koskevaa tutkimustyötä.

ICES arvioi, että Suomenlahden ja Itämeren pääaltaan silakan kutukanta on edelleen tavoitetasoa pienempi (ei kuitenkaan korjaavia suojatoimenpiteitä edellyttävää kokoa

(Blim) pienempi) ja kalastuskuolevuus merkittävästi tavoitetasoa suurempi. Vuoden 2022 osalta tilanne arvioidaan kuitenkin paremmaksi. Suurempaa vuosiluokkaa ei ole tullut vuoden 2015 jälkeen, mutta vuoden 2019 vuosiluokkaa on aiemmin arvioitua suurempi.

Riianlahden silakan kutukanta ylittää merkittävästi tavoitetasoaan ja kalastuskuolevuus alittaa merkittävästi enimmäistasoaan.

Kilohailin kutukanta on tavoitetasossa, mutta kalastuskuolevuus enimmäistasoaan suurempi.

ICES:n tiedoista käy ilmi, että itäisen turskan kutukanta on pienentynyt vuodesta 2015 lähtien ja on viimeisten viiden viimeisimmän vuoden aikana ollut alle Blim arvon. Kalastuskuolevuus on kuitenkin pienentynyt vähäiseksi. ICES antaa varovaisuusperiaatteeseen perustuvan suosituksen 0 saaliista osa-alueilla 24-32.

Läntisen turskakannan tila on hieman kohentunut, mutta edelleenkin sen koko ja kalastuskuolevuus eivät ole MSY tavoitetasoissa. Vuoden 2022 vuosiluokka arvioidaan aiempia suuremmaksi, joten saalismäärää voidaan ICES:n mukaan hieman korottaa.

Meritaimenen osalta EU:ssa ei tehdä päätöksiä TAC:sta. Itämerellä on satoja meritaimenkantoja, jotka vaeltavat rannikkojen lähivesillä. Tämän takia meritaimenkannat eivät muodosta yhteistä kalavaraa, jonka kattava sääteleminen EU:n vahvistamalla TAC:lla olisi tarkoituksenmukainen hoitotoimenpide. ICES toteaa meritaimenta koskevassa neuvossaan, että meritaimeneen kohdistuvaa kalastusta tulisi vähentää luonnonvaraisten meritaimenkantojen suojelemiseksi. Lisäksi on tarpeen kunnostaa meritaimenen elinympäristöjä ja poistaa vaellusesteitä. Suomessa luonnonvaraiset meritaimenet ovat merialueilla rauhoitettuja. Saaliiksi saa kaikessa kalastuksessa ottaa vain eväleikattuja (= istutettuja) meritaimenia.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

SEUT 43 artiklan 3 kohta.

Käsittely Euroopan parlamentissa

SEUT 43 artiklan 3 kohdan mukaan neuvostolla on toimivalta päättää kalastusmahdollisuuksista.

Kansallinen valmistelu

Kalastusjaosto 7.6.2022, 5.9.2022

Eduskuntakäsittely

E 72/2022 vp, MmVL 18/2022, YmVL 26/2022 vp

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Neuvoston vahvistamat TAC:t ja kalastuskiintiöt eivät vaikuta kansalliseen lainsäädäntöön.

Kalastuselinkeinon ohjaus kuuluu Ahvenanmaan itsehallintolain 1144/1991 mukaan Ahvenanmaan toimivaltaan. Ahvenanmaan maakunnan hallituksella on edustaja kalastusjaostossa.

Taloudelliset vaikutukset

Komission ehdotusten toteutuminen aiheuttaisi kielteisiä vaikutuksia silakan kalastukseen Pohjanlahden kiintiöalueella, jonka kiintiömäärä vähenisi Suomessa kuluvan vuoden noin 102 000 tonnista noin 65 500 + kuluvalta vuodelta siirtyvään noin 10 000 tonniin, eli nettomääräisesti noin 26 prosentilla. Kuluvan vuoden saalistaso jäänee Pohjanlahdella kuitenkin noin 70 000 tonniin. Kiintiövähennysten vaikutuksia vaimentaisi se, että Suomenlahden ja Itämeren päältä silakan kiintiömäärä hieman suurenisi. Sen sijaan myös kilohailin kiintiömäärä pienenesi hieman. Silakan kiintiömäärien pienentyminen aiheuttaa menetyksiä Pohjanlahden silakankalastuksessa ja siihen liittyvissä elinkeinoissa.

Lohenkalastuksen kieltäminen Itämeren päältä ei aiheuttaisi menetyksiä suomalaisille kaupallisille kalastajille, koska lohenkalastusta harjoitetaan yksinomaan osa-alueilla 29N, 30, 31 ja 32. Samoin kalastuskauden ja -alueen rajoittaminen touko-elokuulle neljän merimailin sisäpuolelle Suomen aluevesillä käsittäisi valtaosan nykyisestä kaupallisesta pyynnistä. Neljän merimailin rajoitus aiheuttaisi menetyksiä vain harvalle kaupalliselle kalastajalle, joskin menetys yksittäisille kalastajille voi olla tuntuva. Siimojen käyttökielto neljän merimailin ulkopuolella vaikuttaisi myös vain harvan kaupallisen kalastajan toimintamahdollisuuksiin.

Lohi on usealle rannikon kaupalliselle kalastajalle keskeinen saalislaji, joka toimii tärkeänä perustana muullekin kalastukselle. Lohen kalastusmahdollisuuksien pienennystä olisi vaikeaa korvata muiden lajien kalastusta lisäämällä, joten vähenemä aiheuttaisi merkittäviä taloudellisia menetyksiä ja heikentäisi edelleen rannikkokalastuksen toimintaedellytyksiä ja uusien kalastajien tuloa alalle sekä kotimaisen kalan tarjontaa.

Lohen vapaa-ajankalastuksessa saa kuluvana vuonna ottaa saaliiksi sekä luonnonlohia että eväleikattuja istutettuja lohia Suomen merialueella (rajoitukset eivät koske Suomenlahtea) neljän merimailin sisäpuolella touko-elokuussa. Eväleikattuja lohia (1 lohi päivässä kalastajaa kohden) saa ottaa saaliiksi vetouistelukalastuksessa neljän merimailin ulkopuolella koko vuoden ja neljän merimailin sisäpuolella syys-huhtikuussa. Luonnonlohet tulee vapauttaa tässä kalastuksessa. Merellä olevista pyyntikokoisista lohista voidaan karkeasti arvioida, että noin kolmasosa on eväleikattuja istutettuja lohia.

Tieteellisen neuvon neljän merimailin rajoitus rajoittaisi myös vuonna 2023 merkittävästi lohen vapaa-ajan kalastusta, joka oli aiemmin pääosin neljän merimailin ulkopuolella tapahtuvaa vetouistelua. Alue, jolla vetouistelua voitaisiin harjoittaa, olisi edelleen huomattavasti aiempaa suppeampi ja monet parhaista pyyntialueista pysyisivät suljettuna kalastukselta, mikä voisi johtaa tiettyjen kalastuksen piiriin jäävien alueiden ruuhkautumiseen. Rajoituksella olisi myös välillisiä vaikutuksia mm. kalastusmatkailuyritysten, kalastusvälineiden, vieheiden sekä matkailu- ja majoituspalveluiden myyntiin. Kokemuksia kesän 2022 vetouistelusta ei vielä ole käytössä.

Rajoitukset eivät sinänsä vähentäisi vapaa-ajankalastuksen ja vetouistelun harrastusmahdollisuuksia. Luonnonlohien vapauttamisvelvoite neljän meripeninkulman ulkopuolella todennäköisesti kuitenkin vähentää kiinnostusta vetouistelukalastukseen.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Itämeren jäsenvaltiot ovat BALTFISH:ssa pyrkineet yhteisymmärrykseen tulevan vuoden TAC:sta. Liettuan puheenjohdolla pyritään myös vuoden 2023 TAC:sta yhteisymmärrykseen BALTFISH:ssa.

Asiakirjat

COM(2022) 415 final

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Kalatalousneuvos Risto Lampinen, MMM/LVO, puh. 0295 162458
Neuvotteleva virkamies Orian Bondestam, MMM/LVO, puh. 0295 162494
EU/2022/0968

EUTORI-tunnus

Liitteet

Viite

Asiasanat Hoitaa	jaosto kalastus (EU 17), kalastus MMM
Tiedoksi	ALR, EUE, UM, VM, VNK, VTV, YM
